

ANUL SACERDOTAL
IUNIE 2009 - IUNIE 2010

LUNA INIMII PREASFINTE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XVII Nr. 6 (198) iunie 2010

Luna iunie, luna consfințită Inimii Preasfinte a lui Isus

Evlavia către Preasfânta Inimă a lui Isus, ca lăcaș al iubirii divine față de oameni, a făcut ca în Biserica Catolică o întregă lună să fie dedicată cinstirii Inimii Preasfinte, luna iunie, cunoscută ca *Luna Inimii lui Isus*.

Sărbătoarea Inimii Preasfinte a lui Isus și devoțiunea primei vineri din lună își au originea în viziunile unei călugărițe, Margareta Maria Alacoque (1647-1690) din Mănăstirea Vizitandinelor din Paray-le-Monial (Franța), Ordin întemeiat de Sfântul Francisc De Sales și pus sub semnul Vizitei Maicii Domnului la verișoara sa Elisabeta.

Pe când umila călugăriță se ruga în fața Preasfântului Sacrament, Isus i-a apărut cu inima arzând și încinsă de flăcări și i-a spus: *„Privește această inimă care a iubit atât de mult pe oameni, încât nu a cruțat nimic și s-a consumat cu totul spre a le dovedi dragostea ce le-o port. Drept recunoștință, din partea celor mai mulți nu primesc decât ingratitude, prin lipsa lor de respect și prin sacrilegiile ce le săvârșesc, prin răceala și disprețul față de prezența mea în Taina sfântă a Euharistiei...Pentru aceasta îți cer ca prima vineri după a opta zi de la Sărbătoarea Trupului și Sângelui meu, să fie dedicată cinstirii Inimii mele, prin primirea Sfintei Împărtășanii și împlinirea unui act de reparare a ofenselor aduse onoarei mele, adeseori rănită de purtarea nedemnă față de Preasfântul Sacrament al altarului. Îți promit că Inima mea va revărsa din belșug darurile iubirii Sale divine asupra tuturor acelor care îmi vor aduce această cinstire și vor căuta ca și alții să facă acest lucru”*. În timpul altor extaze și viziuni, Mântuitorul i-a spus Margaretei că va acorda și haruri mari celor care vor face actul de reparație și vor primi Sfânta Împărtășanie în prima vineri din fiecare lună, precum și tuturor celor care în diferite feluri vor aduce o cinstire deosebită Inimii Sale Preasfinte.

Călugărul iezuit Claudiu Colombiere, spiritualul mănăstirii, om cu o cultură și cu o viață creștină aleasă, a susținut autenticitatea viziunilor de la Paray-le-Monial. Margareta Maria a avut înspre sfârșitul vieții bucuria de a vedea cum evlavia către Preasfânta Inimă a lui Isus și Sărbătoarea Preasfintei Inimi au devenit fapt împlinit.

În 1920 Papa Benedict al XV-lea a ridicat-o pe Margareta Maria Alacoque la cinstea sfințelilor altare. Tot Papa a dispus ca deasupra unuia dintre altarele Bazilicii Sfântul Petru să se așeze un mare tablou, lucrat în mozaic, reprezentându-L pe Domnul nostru Isus Cristos care arăta Sfânta Maria Margareta Inima Sa iubitoare.

Ziua de 16 octombrie este închinată Sfintei Magareta Maria Alacoque.

Sfântă Margareta Maria, ajută-ne să devenim părtași ai făgăduințelor Inimii Preasfinte, primind Sfânta Împărtășanie în fiecare primă vineri a lunii, iar la sfârșitul vieții să fim transfigurați de această iubire, pentru a-L vedea pe Dumnezeu față în față. Amin.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre mortificare

Sfântul Efreem spune că pentru un creștin bun lupta împotriva răului ține până la sfârșitul vieții. E mai greu să lupți împotriva păcatelor decât să cioplești și să lustruiești pietrele cele mai tari. Căci piatra de la sine nu se împotrivește deloc muncii lucrătorului și este cert că odată netezită nu se mai face neegală și necioplită ca înainte. Dar ce împotriviri găsim din partea patimilor rele! Și odată stăpânite nu se mai ridică ele în tot momentul și nu recapătă în orice timp o nouă putere? De aceea trebuie să muncim mereu a le stăpâni din nou și a nu slăbi niciodată.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriguez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Gânduri la o comemorare.....	9
Râvnește și fii atotputernic!.....	4	Pagini bilingve.....	10
Gânduri la sfârșitul Anului Sacerdotal.....	5	Papa Grigore al VII-lea și reforma religioasă din sec. XI.....	13
Multumesc, Mariapocs!.....	8	Vara.....	17

Râvnește și fii atotputernic!

- Veșnica actualitate a rugăciunii -

Cerșetor?...

Numai mânia stupidă putu să inspire pe J.J. Rousseau când a spus: „Eu nu cerșesc! Îmi repugnă orice cerșetorie, fie că este îndreptată spre oameni, fie că este adresată lui Dumnezeu. Este sub demnitatea mea să mă rog. Rugăciunea este o umiltoare cerșetorie...” Acest om la urmă ajunsese să trăiască din cerșit.

Nu înseamnă umiltoare cerșetorie să apelezi la realitatea de care depinzi, la pâine când ți-e foame, la apă când ți-e sete, la odihnă când ești trudit, nici să întinzi dorul spre medic și doctoriile lui când ești bolnav. Dacă vrei: ochii cerșesc lumina, mintea adevărul și inima iubirea... dar mă mândresc de această cerșetorie, este o lege superioară a vieții. Astfel destinul ni se împlinește prin repetate și aprinse gesturi de cerșetorie. Suntem uriașii cerșetori ai eternității și ai fericirii. Suntem nomazi trudind în neputință și cerșind izbânda asupra timpului, durerii și a morții.

Convins de aceasta, Blaise Pascal scria: „La grandeur de l'homme est grande en ce qu'il se connaît miserable”. Rugăciunea pornește din conștiința limitelor

ființei mele în fața Tatălui bun și patern. Este recunoașterea celei mai adevărate realități umane: a micimii, a îngrădirii noastre, a neputințelor și a păcătoșeniei noastre. Rugăciunea dimpreună cu spovedania este singura dezvelire a nimicniciei noastre hidoase care nu ne degradează, nu ne dezonorează și nu ne paralizează. Prin rugăciune revii cu gândul și cu inima la Acela de care, vrând-nevrând, depinzi, cum revine copilul la brațele și pieptul odihnitor al mamei.

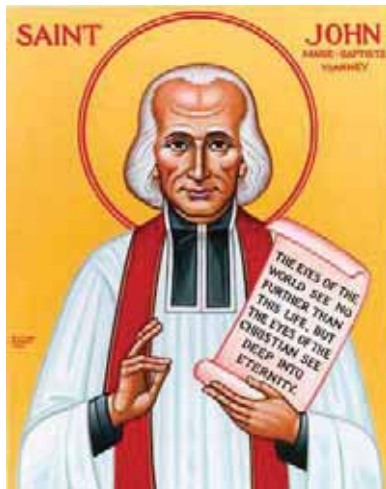
Ep. Ioan SUCIU
(va continua)

Gânduri la sfârșitul Anului Sacerdotal

La încheierea ANULUI SACERDOTAL (iunie 2009 - iunie 2010) mulțumesc lui Dumnezeu pentru darurile și bunurile pe care în intimitate le-am trăit.

Isus le-a spus Apostolilor: „*Voi sunteți lumina lumii* (Mt. 5,14) și „*Sarea pământului* (Mt. 5,12). Lumina alungă întunericul, iar sarea are puterea de a conserva, de a feri de putreziciune. Preotul e urmașul Apostolilor și reprezentantul autorizat al lui Isus Cristos. E o ființă pământească, dar are o misiune cerească. Sfântul Ioan Maria Vianney (1786-1859), patronul și modelul preotului catolic, nu se sfiște să afirme: „*După Dumnezeu, preotul este totul. Demnitatea preotului o întrece pe cea a îngerilor*”. Strămoșii noștri spuneau că preotul este un alt Cristos (*Sacerdos alter Christus*).

Pentru a repara fărâdelegile omului și pentru a aduce omagiile cuvenite, a doua persoană din Sfânta Treime a coborât pe pământ și și-a jertfit viața pentru a ne arăta dragostea Sa. După ce Isus a părăsit pământul, cel care-i continuă opera de mântuire ca împărțitor al celor sfinte (*Sacra dans*), ca și învățător al celor sfinte (*Sacra docens*) și ca și conducător spre cele veșnice (*Sacer dux*), este preotul. Acest lucru îl afirmă cu tărie și Sfânta Scriptură: „*Și pe tine, fiul omului, te-am pus eu străjer casei lui Israel și tu vei auzi cuvânt din gura*

Mea și îl vei vesti din partea Mea (Ier. 33,7) și „*oaia pierdută și rătăcită o vei întoarce la staul, pe cea rănită o vei lega și pe cea bolnavă o vei întări și vei păstori cu dreptate*” (Ier.34,16). „*Buzele preotului vor purta știința și legea o voi cere din gura lui*” (Maleahi 2,7). „*Pentru că ai lepădat știința, și Eu te voi lepăda pe tine, ca să nu-mi greșești mie*” (Osea 4,6).

Sfinții întăresc cele spuse în Sfânta Scriptură: „*Trebuie să-i respectăm mai mult decât pe regii și stăpânii pământului, pentru că au putere de a consacra Sfânta Cuminecătură și pot dezlega de păcat*” (Sf. Ioan Gură de Aur, 344-407). „*Dintre toate lucrurile divine cel mai divin este a conlucra cu Dumnezeu la mântuirea sufletelor*” (Sf. Dionisie Areopagitul, sec. I, +107). „*Preotul are puteri mai mari ca Sf. Fecioară*.”
(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Nu vreau să spun că preotul este mai presus decât Maica Domnului. Desigur, pe cât e de departe Cerul de Pământ, pe atâta întrece în sfințenie Sf. Fecioară tot ceea ce a creat Dumnezeu. În ceea ce privește puterile preotului, acestea întrec pe Sf. Fecioară. Maica Domnului L-a născut pe Isus o singură dată. Preotul ni-L dă în toate zilele, la fiecare Sf. Liturghie” (Sf. Bernadin de Siena, 1380-1444).

Pentru toate acestea trebuie să studieze, să mediteze zilnic conform Enciclicii „Despre preoția catolică” (1936) a Papei Pius al XI-lea. Are necesar nevoie de cărți și meditație, Imitația lui Cristos etc.

În acest sens se poate spune că un preot, pentru a deveni slujitor al altarului, trebuie ca să cunoască cele șapte Taine, dar și taina a opta: știința.

În viața poporului nostru, secole de-a rândul preotul a fost învățător, îndrumător și părinte. S-a născut dintre noi, a crescut și a trăit ca noi. A fost cu bucuriile și necazurile noastre în vreme de pace. El ne-a binecuvântat în vremurile de restriște și dureri și ne-a întărit sufletele. Ne-a primit pe fiecare în brațe când ne-am născut, când am crescut, ne-a pus pe frunte cununa nepământească de mire și mireasă, ne-a binecuvântat patul nunții și roadele iubirii noastre, este alături de noi când puterile ne slăbesc și viața noastră se apropie încet de amurg, ne ajută să închidem pleoapele pentru ultima dată și să-i deschidem în sensul suprem al veșniciei (A. Lamartine, 1790-1869).

Admirați și respectați preoții!
Rugați-vă pentru ei!

Pr. I. ERDELI

Petru

„Simone-al lui Iona, tu credință adâncă,
Ți-am pus nume „Piatră” pentru că ești stâncă;
Stânca uriașă ce-n raza aurorii
Țășnește din mare și-i fac nimbul norii,
Ce-nfruntă trufia de iaduri rebele
Va fi temelie Bisericii Mele!

Ție-ți voi da-n mână, pentru veșnicie,
Cheile pe Ceruri și pe-mpărăție,
Ca stâlp de Apostoli, magistrul și rege,
Ce legi vei da-n lume și-n Cer vor fi lege.
De tine puhoai sfărma-se-vor, crunte,
Ca picuri de ploaie de piepturi de munte!”

Ioan Andrei, „Cruci de gratii”, Ed.
Helicon, Timișoara, 1992, p.145.

Mulțumesc, Mariapocs!

În Duminica Tuturor Sfinților, 30 mai 2010, am avut șansa de-a merge în pelerinaj la Mănăstirea „Mariapocs”. Pelerinajul a fost organizat de Reuniunea Mariană împreună cu Biroul Pastoral Eparhial.

Mariapocs este un orașel din nordul Ungariei atestat documentar din anul 1280. Aici se află o foarte frumoasă mănăstire greco-catolică. Deasupra altarului este așezată o icoană din lemn a Maicii Domnului, pictată în stil bizantin, ținându-L pe Pruncul Isus în brațe.

În data de 16 noiembrie 1696 s-a produs un miracol: Sfânta Fecioară a lăcrimat. Acest miracol i-a încurajat pe credincioși, care au început să vină spre Mănăstire în număr mare, la început din împrejurimi, apoi și din alte țări.

Împăratul Leopold I al Imperiului Habsburgic a poruncit ca icoana să fie dusă la Viena. La 1 decembrie 1697 icoana a fost așezată în Catedrala „Sf. Ștefan” din Capitală.

În compensare, creștinii din Mariapocs au primit o copie a icoanei realizată de un călugăr iezuit din Slovacia.

Maica Domnului din noua icoană a început să lăcrimeze din nou în zilele de 1, 2 și 3 august 1715 și apoi în secolul al XIX-lea, într-o zi de 8 decembrie.

La acest pelerinaj au participat peste 300 de credincioși din județele Bihor, Satu Mare și Sălaj, dar și câteva credincioase din Cluj și

Bistrița Năsăud. Sfânta Liturghie greco-catolică în limba română a fost celebrată în Mănăstirea care adăpostește „Icoana lăcrimândă”.

Înainte de binecuvântarea finală, a venit Episcopul Diecezei de Nyregyhaza PSS Peter Fulop Kocsisi care, în cuvinte puține, dar din inimă, și-a exprimat iubirea față de credincioșii români, cerându-ne să ne rugăm împreună, să ne rugăm pentru ei, care sunt la început de drum, și asigurându-ne că și ei se vor ruga pentru noi românii, căci toți suntem copiii Mariei și împreună putem împlini planul ei. După o scurtă pauză, în curtea Mănăstirii a început celebrarea Sf. Liturghii greco-catolice în limba maghiară de către Preasfinția Sa și mai mulți preoți, printre care a fost și Pr. Adrian Podar. Surpriza și bucuria noastră a fost să avem părți din Liturghie și în limba română.

La pelerinajul acesta au fost peste 3.000 de credincioși. Programul spiritual al Sărbătorii s-a încheiat cu primirea Sfântul Mir. Ne-am rugat în fața „Icoanei miraculoase” Preasfintei Maria pentru mijlocirea harurilor de care avem nevoie ca să putem primi misiunea încredințată de Tatăl.

Am plecat de la Mănăstire întăriți în credință, cu speranță și cu iubire în inimi. Mulțumesc Mariei de la Mariapocs.

Florin FILIMON

Gânduri la o comemorare

“Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă” Cardinal Iuliu Hossu

Anul acesta se împlinesc 40 ani de la moartea Cardinalului Iuliu Hossu, una dintre figurile luminoase și prestigioase ale poporului român și Bisericii Greco-Catolice. Mi-am propus să scriu câteva gânduri inspirate de testamentul pe care Cardinalul Iuliu Hossu l-a lăsat Bisericii: „continuați lupta”!

În anul 1948, Biserica Greco-Catolică a fost scoasă abuziv în afara legii. În acel moment ea avea, după propriile aprecieri, circa 1,8 milioane de credincioși, (1,572 milioane după Enciclopedia Universalis, vol.13), aproximativ 2.500 de biserici cu 1.700 preoți, o academie teologică, trei seminarii teologice, mănăstiri și școli confesionale.

Tabla de valori care mai guverna în mod practic societatea românească în acel moment era cea veche din timpul României interbelice. De aceea teroarea comunistă a întâmpinat o rezistență atât de puternică în primii ani ai bolșevizării țării, atât din partea greco-catolicilor condamnați la ilegalitate, cât și din partea cetățenilor care-și apărau proprietatea de nimicirea ei prin kolhoz sau naționalizare.

În mod admirabil, toți episcopii Bisericii Greco-Catolice au optat pentru închisoare în locul negocierii credinței. La fel a procedat cea mai mare parte din cler și foarte mulți credincioși. Cu sistemul de valori de

azi este greu de înțeles cum au reușit toți cei amintiți să fie neînfricați și să prefere închisoarea sau moartea în locul trădării credinței. Spunând „Credința noastră este viața noastră” viitorul cardinal Iuliu Hossu vorbea despre convingerea lui că cele două daruri dobândite de la Dumnezeu nu pot fi separate. Viața pe care a trăit-o a dovedit trăinicia crezului său.

La peste 60 ani de la declanșarea ostilităților contra Bisericii Greco-Catolice situația comunității noastre, a României și a Europei Catolice s-a schimbat dramatic. După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial ponderea populației rurale a scăzut constant în Europa, iar în România într-o proporție mult mai mare datorită industrializării comuniste. Dezrădăcinarea milioanei de țărani români destinați să devină proletarii lipsiți de proprietate la chereumul statului comunist a produs o modificare traumatizantă a societății românești. Aducerea populației rurale la statutul de proletariat agricol a pus în mod acut *problema căilor de a supraviețui*, mai acut decât asigurarea producției agricole pentru întreaga țară de către gospodăriile agricole colective.

Vechea tablă de valori care coordona viața socială a fost înlocuită treptat prin tehnica biciului

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

și a zăhărelului de o tablă de valori comunistă fără consistență.

Am mai discutat despre apariția noțiunii de „furt de subzistență”. Coșul și șorțul pentru colectivist, sacoșa pentru muncitorul din uzină au devenit simboluri ale furtului zilnic de la Stat. Omul trebuia să aducă acasă zilnic „ceva” de unde lucra: o lamă de bomfaier, câteva coli de hârtie de scris, un kg de detergent, ... Nu este glumă, este un adevăr pe care amintirile fiecăruia care are mai mult de 30 ani îl pot confirma. Doresc să subliniez că **noțiunea de furt** nu se schimbă în funcție de *cantitatea* pe care ți-o însușești pe nedrept. Aplicarea principiilor morale nu se face de la un anumit nivel de trai în sus! Prinși în capcana faptului că unii oameni erau efectiv la limita subzistenței, nici chiar Bisericele nu au luat o poziție fermă contra acestui furt de subzistență. Cu o frontieră flotantă, negociabilă, domeniul pe care-l organiza porunca „să nu furi” a dispărut aproape complet, **iar porunca a șaptea a lui Dumnezeu a devenit caducă.**

Biserica Ortodoxă acceptă divorțul. Ea era cea care dădea tonul în societatea socialistă, fiind biserica națională. Taina Căsătoriei a devenit o taină negociabilă, autoritatea BOR s-a limitat doar la interzicerea poligamiei. Desigur, nu este vorba de BOR, ci de noi. Dar ... divorțul era permis, iar greco-catolicul cu probleme își apăra legalitatea gestului prin

legalizarea ortodoxă a divorțului. Iată încă un exemplu de glisare a tablei de valori socialisă față de tabla de valori interbelică: **Taina Căsătoriei și porunca a șasea a lui Dumnezeu devin caduce.**

O jumătate de secol de minciună a șubrezit și ideea de adevăr. Adevărul oficial era unul singur, cel al Partidului. Dar acest adevăr a fost mereu cu o geometrie variabilă, ce mai, a fost o minciună perpetuă. Terrorizat de acest adevăr-minciună, dar fascinat de valențele absenței graniței clare din preajma Adevărului, românul, fiecare român, a fost tentat măcar o dată să-și construiască propriul lui adevăr „negociat la sânge” cu propriul EU. Aceasta ar fi una dintre căile pe care se putea ajunge la relativismul moral, calea celui sărac cu spiritul amețit de drogul libertății interzise în practică, dar existentă pe hârtie, invocabilă oficial în orice moment.

În Europa de Vest libertatea de stânga (de ce nu ar exista în fond mai multe libertăți?) a luat frânele din mâna unei societăți care simțea un oarecare disconfort în umbra permanentă a moralei creștine al cărei rost este de a arăta oamenilor care sunt limitele care trebuie respectate în numele dragostei față de aproapele și în numele unei conviețuiri civilizate. Anul 1968 a scris pe baricadele lunii mai „este interzis să interzici!”. Și lumea occidentală a acceptat lozinca nu numai formal. Efectiv, orice barieră morală a dispărut

(continuare în pag. 12)

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie

„C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Bucarest

Vincent Cernea nous présente sa fiancée Anca et la mère d'Anca, Elsa Barbus. Elsa nous raconte: „Au moment de la prise en main de la Roumanie les communistes, Ioan Barbus était président de l'association des étudiants catholiques il a été arrêté a ce titre. Nous étions fiancées, j'ai été également étudiante et je l'ai attendu pendant 16 années de prison. A sa sortie, nous nous sommes mariées. La persécution n'a pas été terminée pour autant, on nous attribue un logement minable et minuscule dans un quartier populaire de la périphérie, mais cela n'était pas le plus pénible. Nous étions constamment l'objet de convocations, d'interrogatoires, de fouilles à toutes heures du jour et de la nuit. Nous avons eu deux filles, Anca et Mihaela. Mon mari était souvent appelé à la Securitate pour des interrogatoires. Jusqu'à 10h du soir, je disais aux filles: Papa a beaucoup de travail, mais il va arriver. Mais si à 10 du soir il n'était pas rentré: „Maintenant, les enfants, nous allons prier pour Papa revienne vite...”

Le Père Tătaru, franciscain, remplace le Père Mare qui a appris la charge d'autre paroisse. Il a une grande autorité et parle avec fermeté, on sent chez lui une solide et une conviction profonde. Ses traits s'altèrent quand il parle avec beaucoup de discrétion de ses 16 années de prison communiste, la plupart du temps aux côtés du Cardinal Todea. Non, il n'a jamais mêlé aux „droits communs”, mais qui n'a pas connu la prison communiste ne peut pas parler de prison, et les prisons roumaines ont été les plus terribles de toutes. A Yanie, qui lui demande s'il a pu célébrer une fois la messe clandestinement, il répond: „Impossible. On nous a obligé une fois à un simulacre de messe, avec consécration d'urine et de matières fécales qu'il nous a fallu consommer”. L'horreur pure!

Il ajoute: „J'ai revu la prison de Bucarest, une des plus dures, où j'ai passé 3 ans. Aujourd'hui je me demande comment j'ai pu résister, comment j'ai pu survivre aussi longtemps!” Il leur livre sa formule lapidaire: „Toujours avec, quelquefois sans, jamais contre!” Il s'agit bien sûr de Rome à qui les Gréco-catholiques ont voué jusqu'au martyre et vouent encore un attachement indéfectible, tout en acceptant douloureusement d'être parfois incompris, sauf du Pape Jean-Paul II, qui, lui, a connu l'oppression à l'Est. Il reste cependant très jovial et sert à tous rasades de țuica. Non, il n'envisage pas de venir en France, trop de travail, les communions, les mariages, les baptêmes...” Il va partir l'année prochaine à Oradea. Sans lui, l'atmosphère de la paroisse d'Acvila perdra beaucoup de sa vitalité... (à suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

București

Vincent Cernea ne-a prezentat pe logodnica sa Anca și mama Ancăi, Elsa Bărbuș. Elsa ne-a povestit: „În momentul în care comuniștii au pus mâna pe putere în România, Ioan Bărbuș era președintele asociației studenților catolici și a fost arestat din această cauză. Noi eram logodiți, eu de asemenea eram studentă... l-am așteptat timp de 16 ani cât a fost la închisoare. La ieșire, ne-am căsătorit. Persecuția însă nu s-a terminat, ni s-a atribuit o locuință jalnică și foarte mică într-un cartier de la periferie, dar nu acesta era lucrul cel mai rău. În mod constant eram obiectul convocărilor, a interogărilor, a insultelor, în orice oră din zi sau din noapte.

Noi ave două fiice, Anca și Mihaela. Soțul meu era adesea chemat la Securitate pentru a fi interogat. Seara, până la ora 10, spuneam fiicelor: „Tata are mult de lucru, dar va veni”. Dar, dacă la ora 10 încă nu era sosit: „Copii, acum mergem să ne rugă ca tata să se înapoieze repede...”

Părintele Tătaru, franciscan, îl înlocuia pe Pr. Mare care răspundea de o altă parohie. Avea o autoritate recunoscută și vorbea cu fermitate, se simțea la el o tărie și o convingere profundă. Trăsăturile sale se schimbau când vorbea cu multă discreție despre cei 16 ani de închisoare, și închisorile românești au fost cele mai teribile dintre toate. La Yanie, care l-a întrebat dacă a putut celebra, clandestin, Liturghia, i-a răspuns: „Imposibil! Ne-a obligat o dată la un simulacru al Liturghiei, cu consacrare de urină și materii fecale, care trebuiau consumate”. Adevărată oroare!

Apoi adăugă: „Am revăzut închisoarea din București, una din cele mai dure, acolo am stat trei ani. Astăzi mă întreb cum am putut rezista, cum am supraviețuit atâta timp!”

Le spunea formula sa lapidară „Totdeauna cu, câteodată fără, niciodată împotriva!”. E vorba, bine-nțeles, de Roma căreia greco-catolicii i-au jurat credință până la martiriu și-i dăruiesc în continuare credință neclintită, acceptând cu durere a nu fi uneori înțeleși, cu excepția Papei Ioan Paul al II-lea, el însuși cunoscând persecuția din Est. Rămânea totuși foarte jovial și-i servea pe toți turnând țuica în pahare. Nu, el nu intenționa să vină în Franța, lucra mult, împărțășiri, căsătorii, botezuri... În anul următor va pleca la Oradea. Fără el Parohia „Acvila” va pierde mult din vitalitate...

(va urma)

(urmare din pag. 8)

la majoritatea unei populații care se bucura de prosperitatea de după război. Aceasta ar fi o altă cale de a ajunge la relativismul moral, la lumea minunată în care fiecare are dreptate în numele adevărului propriu pe care este chemat să-l clameze și să-l apere.

Europa de stânga, Europa secularizată, voia și vrea dispariția completă a Bisericii cu interdicțiile ei cu tot.

Iată deci că azi, a da curs testamentului lăsat de cardinalul Iuliu Hossu înseamnă în primul rând să identifiți dușmanul și apoi să construiești o strategie de apărare. Dușmanul nu este atât de clar definit ca ocupația hortistă, sau executanții ordinului dat de Stalin ca Bisericile obediente Romei să fie anihilate. Nu zic nici un moment că lupta înaintașilor noștri cu forțele primitive ale ocupației maghiare sau sovietice a fost ușoară! Violența agresiunii de atunci, din 1940 și apoi din jumătatea de secol de *libertate* însângerată a cerut sacrificii de un anumit tip. Azi, când povestesc despre închisorile de la Aiud sau Pitești, tinerii cred că este vorba de literatură. Închisoarea de azi este similară cu televizorul, telefonul mobil sau echipa de fotbal a deținuților. Îți râd în nas când vorbești de hârdăul din care mulți nenorociți au fost siliți să bea, de „Zarcă”, sau de bătăile în urma cărora nu era sigur că te mai trezești...

Azi forțele ostile sunt distribuite și nu par dușmănoase!

Un film de dragoste „mai aparte” ce rău face?

De ce îmi este interzisă plăcerea

de a trăi bine, cum îmi cere inima? Este chiar un cântec, „astăzi inima îmi cere, S-am drăguță și muiere,...”

De ce să nu citesc cărțile lui Dan Brown, sau cărțile despre *crimele* Inchiziției și *crimele* Cruciadelor? În fond, eu nu știu prea bine cine erau ereticii, sau cruciații, dar crimele pe care le-au făcut Inchiziția și Cruciaadele sunt date la televizor și scrie iată chiar în *cărți!*

Ce rău fac dacă pentru a-mi păstra firma și venitul aferent necesar familiei trebuie să mituiesc, să mint, să fur? Toată lumea face la fel!

Nu știu cât de pregătită este Biserica noastră pentru abordarea problemei luptei cu acești dușmani imprecizi, aparent nepericuloși.

Nu știu cât de hotărât este clerul și laicul greco-catolic să facă efortul de a formula suficient de clar un set de reguli morale adecvate momentului istoric în care trăim, un set de reguli bazat pe valorile creștine, un set de reguli aplicabile. Dar ar trebui! Am lua astfel în serios soarta Credinței.

În 1970, un mare fiu al Bisericii Greco-Catolice, Cardinalul Iuliu Hossu ne-a lăsat un testament: „continuati lupta”! Noi trebuie să descoperim armele cu care să luptăm contra unui inamic perfid; contra propriilor noastre lașități, contra propriilor noastre minciuni, contra lenei noastre spirituale, contra ușurinței cu care amânăm examinarea consensului dintre viața noastră și credința pe care trebuie să o aibă fiecare greco-catolic urmaș al martirilor Bisericii.

Ioan SORAN

Papa Grigore al VII-lea (Hildebrand) și reforma religioasă din sec. XI

Enciclopedia Catolică îl numește „unul dintre cei mai mari Pontifi Romani și unul dintre cei mai remarcabili oameni”, iar Encyclopaedia Universalis îl caracterizează drept „unul dintre cei mai importanți papi ai istoriei, personaj tenace și curajos, cu o viață de o sfințenie indiscutabilă, canonizat de Papa Paul V în 1606.”

Câteva repere biografice

Nu sunt cunoscute data și locul nașterii sale (situată între 1015 și 1020), iar origina sa a rămas obscură. Se pare că tatăl său a fost dulgher. Numele mamei sale și origina sa sunt deasemenea necunoscute. Chiar numele lui a fost citit în chei diferite, după cum era vorba de admiratori ai Papei, (*Hellebrand* = *flacăra luminoasă*), sau detractori (*Hellebrand* = *focul iadului*).

La o vârstă fragedă este trimis la Roma pentru a învăța la mănăstirea Santa Maria din Aventin (una din cele șapte coline ale Romei), unde un unchi matern, Laurentius, era stareț. Mănăstirea era de obediență clunesiană, așa că atmosfera austeră de „tip Cluny” l-a îmbibat pe viitorul papă cu principiile înalte ale reformării Bisericii, principii pe care le-a sprijinit cu toată competența sa alături de papii cărora le-a fost consilier, iar ca

Papă le-a impus cu toată hotărârea. În timpul școlarizării îl are ca profesor și mentor pe Jean Gratien, viitorul papă Grigore VI, de care se simte atașat și căruia îi devine capelan. Grigore VI nu reușește să restaureze ordinea în Biserică. La un moment dat existau chiar trei papi. Împăratul Henri III face o campanie militară în Italia, convoacă un sinod la Sutri în 20 decembrie 1046 și detronează pe cei trei papi impunând un papă reformator, pe Clement II. Grigore VI ia drumul exilului în Germania unde Hildebrand îl urmează și rămâne în preajma lui până la moartea papei (1048). La Roma dezordinile continuă, doi papi (Clement II și Damase) sunt asasinați. În 1048 Bruno este ales papă de o Dietă ținută

(continuare în pag. 14)

la Worms la inițiativa împăratului. Hildebrand îl sfătuiește pe noul Papă să vină la Roma ca pelerin și astfel să câștige încrederea populației Romei. Bruno este acceptat și își ia numele de Leon IX. Hildebrand devine consilierul papei și este numit diacon însărcinat cu administrarea averii Sfântului Scaun care era aproape de faliment. Actele cele mai importante ale Pontificatului Papei Leon IX sunt efectuate la sfatul lui Hildebrand, care a rămas unul dintre consilierii cei mai influenți și pentru succesorii Papei Leon IX, adică Victor II (1055 – 1057), Ștefan IX (1057 – 1058), Nicolae II (1058 – 1061) și Alexandru II (1061 – 1073). Hildebrand a fost unul dintre principalii actori ai procesului care se va numi mai târziu **reforma gregoriană** și care a început cu 25 ani înainte de Pontificatul său! Hildebrand reorganizează guvernarea Sfântului Scaun. Serviciile cancelariei devin foarte active și preiau modelul imperial. Rolul cardinalilor cărora le sunt încredințate posturi administrative crește sensibil, iar exclusivismul familiilor romane este anulat. Numirea cardinalilor este deschisă și „străinilor”, ceea ce confirmă caracterul universal al Sfântului Scaun și arată că aceste numiri nu mai trebuie să fie clientelare.

În iunie 1073, la moartea Papei Alexandru II, Hildebrand este ales de către cardinali sub presiunea

poporului roman. Acceptă cu greu, având deja șaiszeci de ani și cunoscând marile responsabilități ale unui papă. Alegerea sa sperie pe episcopii care se tem de severitatea viitorului papă, în special episcopii francezi care au suportat exigențele zelului reformator a lui Hildebrand, trimis în Franța pentru a ancheta erezia lui Berenger de Tours. Hildebrand solicită și obține confirmarea imperială de la Henri IV. Nu ocupă Scaunul Apostolic decât după confirmarea imperială, luând numele de Grigore VII.

Pontificatul Papei Grigore al VII-lea

În momentul alegerii lui Hildebrand ca Papă, lumea creștină și papalitatea erau cufundate într-una din cele mai mari crize. Dizolvarea Imperiului Carolingian a însemnat o lungă perioadă de război și jaf, violență și corupție, o perioadă în care toate instituțiile păreau condamnate distrugerii și ruinei: „*întreaga lume se află în răutate, sfințenia a dispărut, justiția a pierit, iar adevărul a fost îngropat*” spune Sfântul Bruno, fondatorul Ordinului Cartusian (l'ordre des Chartreux).

Papa Grigore VII a răspuns provocării luptând cu toate forțele, talentul și tenacitatea sa contra:

□ Nicolaismului (căsătoria sau concubinajul preoților),

□ Simoniei (cumpărarea și vânzarea sarcinilor ecleziastice). Numele provine de la un personaj din

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

Faptele Apostolilor, Simon Magul, care a vrut sa cumpere de la Sfântul Petru puterea de a face miracole,

□ Investirii imperiale a persoanelor în funcțiile bisericești.

Reforma gregoriană și lupta pentru investitură au crescut considerabil puterea papalității. Papa nu mai este supus împăratului, iar Sfântul Scaun este conducătorul statelor papale (principatele normande din Italia de sud, și alte posesiuni în Spania și Franța) care trebuie să verse un impozit anual Sfântului Scaun. Puterea papei ca și cap al Bisericii este întărită de umilirea lui Henri IV la Canossa. Conform Concordatului de la Worms, Papa împarte *puterea laică* cu Împăratul.

Puternicul Ordin călugăresc de la Cluny este întărit și altele sunt fondate, cum ar fi cistercienii și cartuzienii. Puterea acestor ordine este atât de mare, încât ele influențează deciziile prinților. Un singur exemplu: declanșarea Cruciadelor.

Lupta contra nicolaismului

Pentru Papa Grigore VII celibatul ecleziastic face parte din idealul său monahal care pune pe *ascet* deasupra altor oameni. El vede în aceasta o forță pentru Biserică. Dorește un cler preocupat exclusiv de Biserică, fără familie, independent de legături sociale și prin aceasta neinfluențat de laici. Nu în ultimul rând, Grigore VII dorește

un cler incapabil să fondeze o castă ereditară gata să-și însușească averile bisericești. În timpul Conciliului din Postul Crăciunului din 1074 se iau decizii clare pentru înlăturarea preoților simoniaci și ai celor căsătoriți sau aflați în concubinaj.

Decretul papal a fost contestat în principal de către clerul german, francez și englez. Aplicarea lui s-a făcut cu greutate, dar au existat în conducerea Bisericii oameni cu mare importanță și tenacitate care au fost convingși de utilitatea măsurii și au luptat pentru aplicarea ei până când obiectivul decretului a fost atins.

Lupta contra simoniei

Încă în 1073 Grigore VII atacă pe regele Franței Filip I pentru simonie. El încearcă să determine episcopatul francez să se solidarizeze contra regelui. Filip I devine rege în la vârsta de șapte ani, în mai 1059, dar guvernează singur, după expirarea regenței, din 1066 până la moarte, în iulie 1108. În timpul domniei sale se definește politica suveranilor capetieni din sec. XII: asigurarea unei baze reale a puterii regale prin consolidarea domeniilor coroanei și micșorarea puterii vasalilor prea puternici. Pentru mărirea veniturilor coroanei nu ezită să dispună de bunurile Bisericii și să vândă sarcinile ecleziastice.

Încercarea solidarizării episcopilor francezi cu Sfântul Scaun eșuează, iar papa înțelege că nu se

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

poate baza pe episcopi, ei înșiși simoniaci: îi trebuie oameni convinși de necesitatea reformei.

Grigore VII-lea alege drept legat papal pe Hugues de Die, un colaborator apropiat, provenind dintr-o puternică familie aristocratică, fiind în același timp și nepotul abatelui de Cluny. Îl numește arhiepiscop de Lyon, fiind sigur că în Arhidieceza acestuia reforma va progresa. Și a avut dreptate. În acest fel, în Franța, reforma avansează cu pași mici dar siguri.

Într-o primă etapă împăratul german Henri IV nu a fost ostil reformei deoarece avea probleme interne și își fixase drept obiectiv întărirea Bisericii în Italia și transformarea ei într-o „Biserică imperială” fidelă.

Lupta pentru investitură

După ce Henri IV învinge o rebeliune în Saxonia, ideea de a crea o „Biserică imperială” în Italia îl face să continue atât negocierile, cât și numirea abuzivă a episcopilor. Conflictul izbucnește la investitura imperială a arhiepiscopului de Milano și a episcopilor din diecezele de Fermo și Spoleto fără acordul Papei și al orașelor.

Dincolo de problema investiturii este vorba de lupta dintre puterea sacerdotală și puterea imperială. Grigore VII promulgă în 1075 faimosul *Dictatus Papae* care constă din 27 articole ce definesc canonic doctrina sa îndreptată contra cezaropapismului. El afirmă printre

altele:

□ În societatea creștină al cărui liant este credința, puterea aparține ordinului preoțesc,

□ Puterea seculară trebuie să execute ordinele date de sacerdoțiu,

□ Prin Isus Cristos, Papa este singurul care are puterea universală, superioară puterii suveranilor pe care poate să-i demită,

□ Papa este singurul stăpân al Bisericii,

□ Papa se consideră moștenitor al Imperiului Roman și prin urmare „Împăratul suprem”. Toți deținătorii puterii temporale sunt obligați prin urmare să i se supună,

□ Împăratul nu este cel care cooperează cu papa ci subordonatul acestuia,

□ Numai Papa se poate pronunța asupra aptitudinii prinților de a exersa funcțiile lor,

□ Împăratul nu este un personaj sacru deoarece el este laic.

În linii mari spiritul acestei legislații reprezintă doctrina celor două puteri a Papei Gelasius I din sec. V: toată creștinătatea, ecleziastică și laică, este supusă magistraturii morale a Papei de la Roma.

Aliatul Papei Grigore VII a fost Ordinul de Cluny prezent în toată creștinătatea latină, fără restricții frontaliere.

Împăratul german Henri IV reunește în ianuarie 1076 majoritatea episcopilor germani și lombarzi în Dieta de la Worms care decide destituirea Papei. Răspunsul Papei nu

(continuare în pag. 17)

se lasă prea mult așteptat: Sinodul din Postul de Crăciun al anului 1076 îl destituie pe Henri IV și îl excomunică împreună cu toți cei care nu dau ascultare Papei. Toți supușii lui Henri IV sunt dezlegați de jurămintele și obligațiile lor față de împărat.

După excomunicare, mulți prinți germani care l-au susținut inițial pe Henri IV se detașează tot mai mult de el, obligându-l prin Dieta de la Augsburg să ceară iertarea Papei și ridicarea excomuniucării. Penitența lui Henri se face la Canossa, iarna, unde, desculț (se zice) și îmbrăcat ca penitent se prezintă în fața castelului. Trei zile mai târziu, după negocieri cu persoane interpuse, excomunicarea este ridicată.

În martie 1080 Grigore VII excomunică pe Henri IV din nou, pentru algerea de către un sinod împărătesc a unui antipapă. De data aceasta Henri înțelege să vină în Italia cu o armată puternică. Papa este obligat să se retragă la Salerno, unde moare la 25 mai 1085.

Reforma gregoriană a fost continuată de Urban II și câțiva papi ulteriori, pentru că reformarea instituțiilor Bisericii era o necesitate. În această perioadă Biserica latină a atins culmea măreției ei.

Ioan – Felician SORAN

Acest text reprezintă o prelucrare a informațiilor provenind din:

[1] *Wikipédia, fr.wikipedia.org/wiki/*

[2] *Catholic Encyclopedia, ww.newadvent.org/*

[3] *Encyclopaedia Universalis, Paris, 1985 – 1988*

Vara

Dimineața de vară
În stropi de rouă
Se spală poiana.

Floarea soarelui
Căutând neîncetat
Luminoasa iubire.

Din liniști de cremene
Cântecul greierului
În amiaza de vară.

Vara sosește
În coșul cu cireșe
De la bunica.

Dulceața verii
În miezul incandescent
Al lubeniții.

Vara jubilează
În dansul strălucitor
Al licuricilor.

Vântul dansează
În unduiri aurii
Prin lanul de grâu.

La margine de lan
Macii purpurii zâmbesc
Albăstrițelor.

Floare Nicola,
„Anotimpuri în lumină”.

Papa Paul al VI-lea (XIII)

Paul al VI-lea, Papa Conciliului

Dacă alegerea de Papă a Cardinalului Montini se impunea datorită calităților excepționale ale omului, se impunea și mai mult din cauza dificultăților de conjunctură.

Moartea lui Ioan al XXIII-lea a suspendat Conciliul care, de altfel, nu era în sesiune. Trebuia un Papă care să dorească continuarea lui, ceea ce nu părea prea evident la posibili candidați. Era absolut necesar să se găsească un om capabil să pună în mișcare enorma lucrare deschisă de Ioan al XXIII-lea, dar, care, la fiecare pas ridica tot noi probleme. Curia și Episcopii erau adesea în opoziție, în fiecare zi descoperirea numeroase și diferite probleme, ceea ce a determinat ca la finalul primei sesiuni, adesea foarte agitată, să fie o stare relativ confuză, cum avea să constate însuși Montini.

După reforma Papei Ioan al XXIII-lea erau 82 de Cardinali, dar numi 80 au participat la conclav care și-a închis porțile miercuri, 19 iunie 1963, seara. În urma dispozițiilor luate de Pius al XII și Ioan al XIII-lea, cel ales trebuia să întrunească o majoritate de două treimi, adică 54 de voturi. Cardinalul Siri, Arhiepiscop de Genes, și-a descurajat partizanii, anunțându-i ca va opri Conciliul dacă va fi ales. Astfel voturile lui s-au îndreptat spre Arhiepiscopul de Milano. Vineri

dimineața, la ora 11.22, fumul alb ieșea de la Capela Sixtină anunțând lumii că noul Papă a fost ales. Mgr. Ottaviani, din loggia Bazilicii San Pietro, a anunțat lumii evenimentul: „*Vă anunț o mare bucurie, avem un Papă, Cardinalul Sfintei Biserici Romane, Giovanni-Battista Montini*”. Spontan, lumea a aplaudat: „Montini! Montini!” Numele ales de Papă, Paul al VI-lea, un a mai fost luat de la începutul secolului al XVII-lea. Alegerea a fost simbolică, Sf. Paul, Apostolul neamurilor, a predicat popoarelor din bazinul mediteranian. Pentru Paul al XVI-lea însemna că el, în noua sa calitate, va merge pe toate drumurile pământului, a mării și a cerului, pentru a întâlni pe

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 17)

„frații îndepărtați”.

Paul al VI-lea era pregătit pentru a fi Papă, nu a avut nevoie de timp ca să se adapteze, pentru că a lucrat 30 de ani cu Pius al XI și Pius XII. A intrat liniștit în întreaga dimensiune a noului rol pentru care era pregătit, chiar dacă nu și l-a dorit. Unui apropiat i-a mărturisit: „E greu de închipuit că cineva își dorește să fie Papă”.

Devenit Papă, nu și-a schimbat nici statura, nici atitudinea, nu era nici mai puțin, nici mai mult sigur pe sine. A rămas egal cu el însuși, totdeauna rezervat, reținut în judecăți, stăpân pe expresia gândurilor. Nu a fost mai mult decât „servitorul devotamentului”, expresia atât de frumoasă a lui Jean Guitton, pentru că nu și-a uitat ultimul maestru ca să-și impună voința sa. De-acum, Papa spune „Noi voim...” El știe că nu va mai vorbi pentru un altul. A pierdut acest ultim obstacol, dar și ultimul sprijin. Astfel, în funcția sa, va fi deplin responsabil.

Sufletește, Paul al VI-lea a rămas același, silueta sa se va schimba foarte puțin până la sfârșitul pontificatului. La 70 de ani, era foarte drept, părea mai înalt și mai tânăr decât vârsta sa. Aproape chel, avea o coroană de păr încă negru, care, de la alegerea sa, se albea puțin câte puțin. Si-a păstrat mult timp această alură tinerească care impresiona observatorii în timpul anilor '60. Se deplasa cu mare mobilitate în mișcări. După 1970, o rigiditate progresivă datorită artrozei de la șold se făcea puțin

observată, schița abia o nesiguranță. În ultimul timp șchiopăta puțin. Ca revanșă, vederea nu i-a fost atinsă de timp, avea privirea strălucitoare și scrutătoare, clară, care fixa pe celălalt cu dorința de a-l înțelege. Întâlnirea cu o astfel de privire rămânea o amintire greu de uitat. Uneori, în mulțime, din privirea Papei se putea ști nuanța unei neliniști, teama însăși.

De la început, înconjura cu simpatie și amabilitate, ceea ce, la distanță, a creat și răspândit imaginea a unui Papă Paul al VI-lea greu de cunoscut și care a rămas pentru totdeauna ușor învăluit de mister.

Paul al VI-lea, spre deosebire de alți pontifi, autoritari și rapizi în a da ordine, era un temperament mai complex, aplecat mai mult spre interior. Primul dialog al lui Paul al VI-lea, conversația sa cotidiană și constantă era cu Dumnezeu și cu el însuși. În tăcere, Montini purta acest dialog interior fără răspuns, asupra credinței și misterelor divine, asupra drumului Bisericii. Purta destinele umane, răspunderea sa de Pontif și sarcinile umanității ca o povară personală, în fiecare clipă, fără posibilitatea de a se sustrage. Această tensiune interioară îi dădea o extraordinară demnitate. Paul al VI-lea se impunea spontan asupra interlocutorilor prin atitudine, distincția gândirii și a conversației. Nu era mândru, era distins. Era un suflet plin de evlavie, de iubire față de Dumnezeu și aproapele. (va urma)

Citind vei dobândi! Dobândind poți dărui!

Cumpărând din *Librăria Gutenberg* din Oradea, dăruiești **20%** din prețul cărților pentru masa zilnică pe care Asociația Caritas Eparhial Oradea o oferă la 30 de persoane.

Redescoperă plăcerea de a citi și prin plăcerea de a dărui!

Vino în *Librăria Gutenberg*,
str. Ep. Mihai Pavel, nr. 4, Oradea
tel.:0259 424 033

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)